

VILNIAUS R. BEZDONIŲ „SAULĖTEKIO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ GEOGRAFIJOS DALYKO PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

Geografijos vertinimo formos:

- Atsiskaitymas už temą ar skyrių;
- Savarankiškas darbas;
- Apklausos raštu;
- Testas;
- Projektiniai darbai;
- Pristatymai skaidrių;
- Užduotys pratybose;
- Namų darbai.

Atsiskaitymo darbas

Atsiskaitymo darbas skirtas patikrinti, kaip įvaldyta dalyko programos dalis (tema, kelios temos, skyrius, logiškai užbaigta dalis, savarankiškai išmokta dalis ir pan.). Jo metu negalima naudotis papildoma medžiaga ir konsultuotis su draugais ar mokytoju. Jis trunka iki 15 minučių. Su darbo turiniu ir vertinimo kriterijais mokiniai supažindinami iš anksto. Apie darbą mokiniams pranešama iš anksto, ne vėliau kaip prieš savaitę. Mokytojas užduočių skaičių parenka laisvai, atsižvelgdamas į klasės mokinių pasiruošimą, jų įgūdžius, darbo atlikimo tempą ir t. t. Kiekvienas darbas įvertinamas 1–10 balais. Darbas ištaisomas per savaitę, atliekama analizė, rezultatai aptariami su mokiniiais. Mokiniui neatvykus į atsiskaitymą, susitariama su mokytoja dėl atsiskaitymo termino.

Savarankiškas darbas

Savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias atlikdamas praktines užduotis. Savarankiškas darbas skiriamas iš vienos ar kelių temų ir gali trukti 10–15 min. Mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytais informacijos šaltiniais bei mokymo priemonėmis. Kiekvienas darbas įvertinamas 1–10 balais.

Apklausa raštu

Jos tikslas – greitas mokinių žinių patikrinimas (10 min.). Užduotys konkrečios, trumpos, aiškos. Apklausos formos gali būti įvairios. Už vieną teisingai atsakytą klausimą (atliktą užduotį, pasirinktą teisingą atsakymą ar pan.) skiriamas 1 balas.

Testas

Tai kompleksinis žinių patikrinimas iš vienos ar kelių skyrių/temų, trunkantis iki 10 min. Vertinant testus ar kitas užduotis, balai skiriami, atsižvelgiant į teisingų atsakymų apimtį.

Žaidimai, kūrybiniai, grupiniai darbai

Tikslas - patikrinti kaip mokiniai geba pritaikyti žinias aplinkoje, kaip aktyviai dalyvauja ir apibendrina nagrinėjamas situacijas. Balai rašomi į kaupiamojo vertinimo lenteles.

Trimestro įvertinimas vedamas apskaičiavus dalyko pažymių aritmetinį vidurkį. Metinis įvertinimas vedamas apskaičiavus trimestrų vidurkį. Pažymys apvalinamas į didesniojo pusę,

atsižvelgiama į mokinio daromą pažangą, kontrolinių darbų rezultatus. Mokytojas gali mokinių papildomai klausti ir vertinti.

Su vertinimo sistema supažindinami visi mokiniai mokslo metų pradžioje. Tėvai informuojami susitikimų metu.

Skelbiant pamokos temą ir uždavinius paaiškinama (susitariama) mokiniams „sėkmės kriterijai“.

Pažymiu įvertinami mokinių pasiekimai baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį.

Per trimestrą mokinys turi atlikti numatytas užduotis ir gauti ne mažiau kaip 4 įvertinimus.

Mokinys, neatvykęs į atsiskaitymo ar savarankiško darbo pamoką be priežasties, privalo atsiskaityti kitą pamoką. Esant svarbioms, pateisinamoms priežastims, mokinys turi pranešti mokytojui prieš pamoką ir susitarti dėl atsiskaitymo laiko (ne ilgiau kaip 2 savaitės). Mokiniui neatvykus sutartu laiku, įrašomas nepatenkinamas įvertinimas.

Gauti įvertinimai surašomi į elektroninį dienyną ne vėliau kaip per savaitę.

Trimestrams pasibaigus, analizuojamas mokymasis, padaryta pažanga, aptariamos sėkmės ir nesėkmės, planuojamas tolesnis mokymasis.

Mokinys vertinamas už:

- atsakinėjimą žodžiu, raštu;
- savarankišką darbą raštu, žodžiu, grupėmis ir individualiai;
- kūrybinius darbus;
- darbą su istoriniu šaltiniu, žemėlapiu;
- darbą pamokoje: iniciatyvumą, bendradarbiavimą, suinteresuotumą, gebėjimą taikyti turimas žinias;

- reguliariai, kokybiškai atliekamus namų darbus;
- papildomus darbus: iniciatyvumą, kūrybiškumą, gebėjimą mokytis bendradarbiaujant;
- pasiruošimą konkursui, renginiui, olimpiadai, papildomai skatinama už laimėtą prizinę vietą;

- pasiekimus, baigus temą, skyrių (programos dalį);
- kontrolines užduotis;
- dalyvavimą olimpiadose;
- dalyvavimą konkursuose;
- dalyvavimą konferencijose.

Geografijos projektinio darbo vertinimo kriterijai:

- Projekto aktualumo, svarbos atskleidimas;
- Projekto planas;
- Galimybių suvokimas ir išnaudojimas;
- Plane numatyto grafiko laikymasis;
- Vaidmenų projekte realizavimas;
- Gebėjimas pateikti produktą;
- Panaudotos ir įgytos žinios;
- Projekto prieinamumas, patrauklumas;
- Liekamoji projekto vertė;
- Projekto ataskaita.

Vertinama 10 balų sistema. Kiekvienas punktas vertinamas 1 balu.

Skaidrių pristatymas geografijos pamokose:

1. Pateiktis turi būti sudaryta iš **ne daugiau** kaip 10 skaidrių, iš kurių:

- 1.1. Pirma skaidrė – įvadinė, kur pristatoma tema ir autorius;
- 1.2. Antra skaidrė – turinys, kur nurodyta, kas bus pristatoma;
- 1.3. Trečia–aštunta skaidrė – pagrindinės pristatymo skaidrės (gali būti mažiau);
- 1.4. Devinta skaidrė – apibendrinimas, išvados. Atsisveikinimas.
- 1.5. Paskutinė skaidrė – šaltiniai, kuriais remiantis paruošta pateiktis.
2. Pateiktis turi užtrukti ne daugiau kaip 5 minutes, į kurias telpa pateikties atidarymas, pristatymas, uždarymas.
3. Pateiktis turi būti aiški, ryški, raidės ir iliustracijos pakankamo dydžio; negali būti gramatinių klaidų, nereikalingų žymėjimų, pabraukymų. Vengti iliustracijų su jų naudojimą ribojančiais ženklais.
4. Pateiktyje turi būti išlaikytos teksto ir iliustracijų proporcijos: tekstas sudaro ne daugiau kaip ketvirtadalį skaidrės apimtį.
5. Tekstas turi būti aiškus, trumpas. Vengti rišlaus teksto, pateikti tik tezes, svarbiausius teiginius, pagrindinę informaciją. Kita informacija turi būti pateikta žodžiu.
6. Tekste visos sąvokos turi būti suprantamos pranešėjui. Gali būti kai kurių sąvokų paaiškinimai.
7. Visos iliustracijos (žemėlapiai, nuotraukos, schemos, piešiniai) turi turėti pavadinimus.
8. Pristatant pateiktį, perskaitoma skaidrėje pateikta informacija ir pakomentuojama, papildoma žodžiu.
9. Pristatant pateiktį, reikia kreiptis į auditoriją, bendrauti su jais pristatymo tema.
10. Po pristatymo reikia paklausti auditorijos, ar ji neturi kokių klausimų, siūlymų, pastebėjimų. Mokytojas pasilieka teisę vertinti kiekvieną skaičiumi pažymėtą punktą atskiru tašku (nevertinamas 10 punktų. Vietoj jo vertinamas turinys - ar skaidrė atitiko temos turinį).

Diagnosticinis pasiekimų (žinių, gebėjimų ar nuostatų) vertinimas geografijos pamokose

	Rodiklis	Pastabos
	Kontroliniai ir diagnostiniai darbai	Vertinami pažymiu, kuris rašomas į dienyną.
	Savarankiškas darbas.	Du savarankiški darbai 1 bendras pažymys rašomas į dienyną.
	Kūrybiniai ir projektiniai darbai	Vertinami pagal atskiras vertinimo normas.

Diagnosticinis pasiekimų (žinių, gebėjimų ar nuostatų) vertinimas geografijos pamokose

Klasė	Maksimali taškų suma										10
	20										19-20
	30										29-30
9–10 kl.	40	-1	-3	-7	-13	4-19	0-25	6-29	0-33	4-37	38-40
Moksleivio vertinimas, siejant jo pasiektas žinias ir gebėjimus su standartu.		Standartas nepasiektas			Patenkinamas		Pagrindinis			Aukštesnysis	

Kontrolinių ir diagnostinių darbų vertinimas dešimtbale sistema

PAŽYMYS	Teisingai atlikto darbo dalis %
10	95–100 %
9	85–94 %
8	76–84 %
7	65–75 %
6	51–64 %
5	36–50 %
4	21–35 %
3	11–20 %
2	4–10 %
1	0–3 %

Kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pvz., standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai. Išsilavinimo standartai yra pagrindinis orientyras visuose vertinimo komponentuose – planuojant, mokant, fiksuojant ir aptariant vertinimo informaciją, koreguojant ugdymą.

Komentaras: Mokslo metų pradžioje mokytojas supažindina mokinius su geografijos dalyko vertinimo metodika. Mokiniai kartu su mokytoju aptaria numatomus mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus, nagrinėja vertinimo informaciją. Mokytojo padedami, jie mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus bei pažangą. Atsižvelgdami į savo mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi, kelia sau ateities tikslus.
